

FIȘA DISCIPLINEI

DESIGN CURRICULAR PENTRU ELEVII CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE II

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA "OVIDIUS" DIN CONSTANȚA
1.2 Facultatea	PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚELE EDUCAȚIEI
1.3 Departamentul	PSIHOLOGIE, ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
1.4 Domeniul de studii	ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
1.5 Ciclul de studii	MASTERAT
1.6 Programul de studii	CONSILIERE ȘI INTERVENȚIE PSIHOPEDAGOGICĂ ÎN ȘCOALA INCLUZIVĂ
1.7 Anul universitar	2025-2026

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	DESIGN CURRICULAR PENTRU ELEVII CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE II						
2.2 Cod disciplină	CIPSI213						
2.3 Titularul activităților de curs	Prof.univ.dr. Traian Vrasmas						
2.4 Titularul activităților aplicative	Prof.univ.dr. Traian Vrasmas						
2.5 Anul de studiu	II	2.6 Semestrul	3	2.7 Tipul de evaluare	Ex	2.8 Regimul disciplinei	DAP/DI

3. Timpul total estimat

3. Număr total estimat

3.1 Număr de ore activități directe pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 aplicații	2
3.4 Total ore activități directe pe semestru	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 aplicații	28
3.7 Total ore de studiu individual					94
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/ laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Pregătire pentru prezentări sau verificări					10
Pregătire pentru examinarea finală					20
Alte activități: Consultații					4
3.8 Total ore pe semestru	150				
3.9 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Design curricular pentru elevii cu cerințe educative speciale I
4.2 de cunoștințe, aptitudini și atitudini	Cunoașterea terminologie și problematicei accesibilizării și flexibilizării curriculare pentru elevii cu CES. Însușirea unui limbaj de specialitate ce promovează incluziunea și nediscriminarea

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sală de curs, dotată cu laptop, videoproiector și software adecvat (Power Point, Word)
5.2 de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală de curs, dotată cu laptop, videoproiector și software adecvat (Power Point, Word)

6. Obiectivele disciplinei

6.1 Obiectivul general al disciplinei	Formarea de cunoștințe, aptitudini și atitudini (competențe) necesare în vederea accesibilizării și flexibilizării curriculumului național în raport cu cerințele educaționale speciale ale copiilor/elevilor
6.2 Obiectivele specifice	- Stabilirea nivelului și specificului diferențierilor/adaptărilor curriculare în funcție de particularitățile diferitelor categorii de copii/elevi cu CES; - Formarea de competențe necesare adaptărilor curriculare în funcție de discipline și nivele de școlaritate; - Formarea de competențe privind accesibilizarea și desfășurarea evaluărilor naționale; - Cunoașterea tehnologiilor de acces și a utilizării inteligenței artificiale în școlarizarea copiilor/elevilor cu CES

7. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Masterandul: – Definește noțiunile de bază (design curricular incluziv, design universal pentru învățare, adaptare/diferențiere curriculară, instruire diferențiată, proiectare individualizată/personalizată a educației, tehnologie asistivă și inteligență artificială în educație – Descrie particularități și strategii de instruire accesibile și adaptate unor categorii de copii/elevi cu CES, pentru promovarea incluziunii educaționale – Explică cauzele unor dificultăți și probleme, legate de incluziunea educațională și socială – Înțelege importanța cunoașterii teoretice și acțiunii practice a problematicii curriculare, în diverse situații de dizabilitate și/sau CES în educație
Aptitudini	Masterandul: – Aplică cunoștințele teoretice dobândite în contribuții de seminar și în produsul de examen – Analizează critic cauzele unor dificultăți și probleme și propune soluții – utilizează cunoștințele dobândite din curs sau alte surse în comunicarea din seminarii și la examen – comunică eficient cu privire la cunoașterea acumulată la acest curs și seminar – planifică activități ulterioare legate de cele învățate în curs-seminar – operează cu cunoștințele teoretice și aptitudinile formate

Responsabilitate și autonomie	Masterandul: – se informează suplimentar cunoștințelor din curs și surselor recomandate – se documentează teoretic și practic în legătură cu tematica abordată și adiacentă – manifestă perseverență și inițiativă în realizarea sarcinilor din cadrul acestui curs și seminar – colaborează eficient în cadrul grupul de lucru (în pereche/cuplu sau grupuri de 3-5 persoane) – respectă principiile, normele și valorile de etică și integritate academică;
--------------------------------------	--

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Număr ore alocate
1. Designul universal pentru învățare (DUÎ) ca element de bază a unui design curricular incluziv	Expunerea Joc de rol Demonstrația Exercițiul Dezbaterea Problematizarea	4
2. Strategii didactice benefice incluziunii școlare: instruirea diferențiată, învățarea prin cooperare, predarea-învățarea în echipă, învățarea în pereche/cuplu etc		6
3. Proiectarea individualizată/personalizată a educației copiilor/elevilor cu CES la noi (PIP, PSI, PEP)		4
4. Din experiența internațională: Planul educațional individual (PEI)		2
5. Particularizarea accesibilizării și flexibilizării curriculare la diverse grupuri de copii/elevi cu dizabilități și/sau CES		6
6. Adaptări ale procedurilor de evaluare pentru elevi cu CES la examene naționale		2
7. Tehnologiile asistive și inteligența artificială în educația incluzivă		4
Bibliografie: 1. Adăscăliței, A. (2025), <i>Introducere în utilizarea inteligenței artificiale în educație</i> . Iași: Polirom 2. David. C., Roșan. A. (2019). <i>Intervenții psihopedagogice în tulburările specifice de învățare: Învățăm fonologic – program structurat de antrenament al conștiinței fonologice bazat pe dovezi științifice</i> . Iași: Polirom. 3. European Commission, ESEP (2024). <i>Differentiation and personalised learning for SEN pupils</i> . https://school-education.ec.europa.eu/en/discover/news/differentiation-and-personalised-learning-sen-pupils		

4. Gherguț, A. (2016). *Educația incluzivă și pedagogia diversității*. Iași: Polirom.
5. Gherguț, A. (2023). *Psihopedagogie specială: fundamente teoretice și perspective practice – ed. a IV-a*. Iași: Ed. Polirom.
6. Gherguț, A. Roșan, A. (coord). (2024), *Terapii și intervenții psihopedagogice la persoane cu cerințe speciale*: Iași: Polirom
7. Goupil, G. (1991). *Le plan d'intervention personnalise en milieu scolaire*, Gaetan Morin Editeur
8. Ianes, D., Cramerotti (2007). *Il Piano educativo individualizzato*, 8° Editione, Erickson
9. Istrate, O. (2020). *Design universal pentru învățare în perspectiva educației digitale*, Revista Profesorului. <https://revistaprofesorului.ro/design-universal-pentru-invatare-in-perspectiva-educatiei-digitale/>
10. Katz, J., & Sokal, L. (2016). *Universal Design for Learning as a Bridge to Inclusion: A Qualitative Report of Student Voices*. International Journal of Whole Schooling, 12(2), 36-63.
<https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1118092.pdf>
11. *Legea nr. 221 din 2010 pentru ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități*, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006, M.O. nr. 792 din 26 noiembrie 2010
12. Mara, D. (2014). *Rolul parteneriatului în educația incluzivă*. București: EDP
13. Marin, E. (2020). *Formarea cadrelor didactice pentru perspectiva sistemului educațional incluziv*. București: Ed. Univ. Din București
14. Mitchell, D., 2015, *Education that fits: review of international trends in the education of students with special educational needs, second edition*
http://www.education.vic.gov.au/Documents/about/department/psdlitreview_Educationthatfits.pdf
14. Moriña, A., Perera, V.H. (2025) *Promoting inclusive practices with emerging technologies in higher education: Faculty professional development through blended-learning, The Internet and Higher Education*, Volume 67, 2025, 101019, <https://doi.org/10.1016/j.iheduc.2025.101019>
15. Mușu, I. (coord.) (2000). *Ghid de predare – învățare pentru copiii cu cerințe educative speciale*, UNICEF și RENINCO, București
16. OECD (2024). *The potential impact of artificial intelligence on equity and inclusion in education*. OECD Artificial intelligence papers, August 2024 No. 23.
https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2024/08/the-potential-impact-of-artificial-intelligence-on-equity-and-inclusion-in-education_0d7e9e00/15df715b-en.pdf
17. ONU. (2016). General comment No. 4, Article 24: Right to inclusive education. Committee on the Rights of Persons with Disabilities. September 2, 2016
<http://www.refworld.org/docid/57c977e34.html>.
18. Ordinul comun privind evaluarea și intervenția la copii cu dizabilități și/sau CES – nr.1985/1305/5805 din 2016
19. Ordinul privind tulburările specifice de învățare – nr.3124 din 2017
20. Ordinul privind serviciile de sprijin educațional – nr.5574 din 2011
21. Ordinul privind organizarea și funcționarea CJRAE/CMBRAE – nr.5701 din 2024
22. Procedură privind egalizarea șanselor la Evaluarea Națională și Bacalaureat – nr. 32418/22.10.2024;
https://www.edu.ro/sites/default/files/fi%C8%99iere/Minister/2025/examene_2025/Procedura_egalizare_examene_nationale_sanse_2025.pdf
23. *** *Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă”*,

2022-2027

24. Roșan, A. (coord.) (2015). *Psihopedagogie specială: modele de evaluare și intervenție*. Iași: ed. Polirom.
25. Tomlinson, C. A. (2022). *Everybody's Classroom: Differentiating for the Shared and Unique Needs of Diverse Students*. Washington: Teachers College Press.
26. Totolan. D. (2023). *Adaptări curriculare pentru elevii cu cerințe educative speciale II. Suport de curs (2024-2025)*.
27. Verza. E., Verza. E.F. (coord.) (2011). *Tratat de psihopedagogie speciala*. București: Editura Universitatii din Bucuresti.
28. Vrasmas. E., Vrasmas. T. (coord.) (2011). *Modele si forme de sprijin educational in context incluzive*. București:Editura Terra.
29. Vrasmas. T. (coord.) (2010). *Incluziunea scolara a copiilor cu cerinte educationale speciale*.Bucuresti: Ed. Vanemonde.
30. Vrasmas, T. (2013) *Curriculum for children with disabilities in inclusive education. A literatura review*, The International Conference Psiworld 2013, Bucharest
31. Vrasmas, T., (2018). *Educația persoanelor cu dizabilități. Viziuni, politici și curriculum*, Revista de Pedagogie nr.1/2018, pg. 25-45 <https://doi.org/10.26755/RevPed/2018.1/25>
32. Vrasmas, T. (2018). *Categorical curriculum or individual educational plan for pupils with disabilities?* Bulletin of the Transilvania University of Brașov - Special Issue, Series VII: Social Sciences • Law • Vol. 10 (59) No. 2 – 2018
http://webbut.unitbv.ro/Bulletin/Series%20VII/2018/BULETIN%20I/09_Vrasmas-T.pdf
33. Vršmaș. T., Vršmaș. E. (coord.).(2021). *Pe drumul spre educația incluzivă în România*.București: Ed. Universitară.
34. UNESCO (2004). *Changing teaching practices. Using curriculum differentiation to respond to students' diversity*. <http://unesdoc.unesco.org/images/0013/001365/136583e.pdf>
35. UNICEF&NASEN (2024), *Set de instrumente pentru educația incluzivă, dedicat profesorilor din România* - <https://www.unicef.org/romania/ro/rapoarte/set-de-instrumente-pentru-educa%C8%9Bia-incluziv%C4%83-dedicat-profesorilor-din-rom%C3%A2nia>
36. Ulrich, C. (2000), *Managementul clasei - învățare prin cooperare - ghid*, Editura Corint, București

8.2 Aplicații (seminar/ laborator/ proiect)	Metode de predare	Număr ore alocate
1. De la grupuri omogene la grupuri eterogene în proiectarea didactică.	Studiu de caz Exercițiul Dezbateră Analiza critică Joc de rol Proiect	4
2. Măsuri compensatorii pentru accesibilizarea mediului educațional		4
3. Analiză comparativă: individualizarea învățării școlare pentru copii/elevi cu dizabilități și/sau CES la noi și în altă/alte țară/țări europene		4
4. Evaluarea inițială privind nevoile de adaptare curriculară. Identificarea barierelor și facilitatorilor incluziunii educaționale și sociale		4
5. Implementarea planului de servicii individualizat (PSI). Analiză de acces la servicii educaționale și sociale de calitate în funcție de mediul social de proveniență		4
6. Implementarea planurilor de intervenție		4

individuale (PIP). Locul și rolul tehnologiei asistive și a inteligenței artificiale		
7. Adaptări curriculare pentru diverse grupuri de copii/elevi cu dizabilități și/sau CES		4
Bibliografie 1. Adăscăliței, A. (2025), <i>Introducere în utilizarea inteligenței artificiale în educație</i>. Iași: Polirom 2. David. C., Roșan. A. (2019). <i>Intervenții psihopedagogice în tulburările specifice de învățare: Învățăm fonologic – program structurat de antrenament al conștiinței fonologice bazat pe dovezi științifice</i>. Iași: Polirom. 3. European Commission, ESEP (2024). <i>Differentiation and personalised learning for SEN pupils</i>. https://school-education.ec.europa.eu/en/discover/news/differentiation-and-personalised-learning-sen-pupils 4. Mitchell, D., 2015, <i>Education that fits: review of international trends in the education of students with special educational needs, second edition</i> http://www.education.vic.gov.au/Documents/about/departement/psdlitreview_Educationthatfits.pdf 5. Moriña, A., Perera, V.H. (2025) <i>Promoting inclusive practices with emerging technologies in higher education: Faculty professional development through blended-learning, The Internet and Higher Education</i>, Volume 67, 2025, 101019, https://doi.org/10.1016/j.iheduc.2025.101019 6. Mușu, I. (coord.) (2000). <i>Ghid de predare – învățare pentru copiii cu cerințe educative speciale</i>, UNICEF și RENINCO, București 7. OECD (2024). <i>The potential impact of artificial intelligence on equity and inclusion in education</i>. OECD Artificial intelligence papers, August 2024 No. 23. https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2024/08/the-potential-impact-of-artificial-intelligence-on-equity-and-inclusion-in-education_0d7e9e00/15df715b-en.pdf 8. Păunică, C. (2025). <i>Adaptarea curriculară pentru elevi cu CES – între obligația legală confuza și necesitatea pedagogică</i>; https://www.edusprijin.ro/adaptarea-curriculara-pentru-elevii-cu-ces-intre-obligatia-legala-confuza-si-necesitatea-pedagogica/ - 18.09.2025 9. Tomlinson, C. A. (2022). <i>Everybody's Classroom: Differentiating for the Shared and Unique Needs of Diverse Students</i>. Washington: Teachers College Press. 10. Vrasmas, T. (2013) <i>Curriculum for children with disabilities in inclusive education. A literatura review</i>, The International Conference Psiworld 2013, Bucharest 11. Vrasmas, T., (2018). <i>Educația persoanelor cu dizabilități. Viziuni, politici și curriculum</i>, Revista de Pedagogie nr.1/2018, pg. 25-45 https://doi.org/10.26755/RevPed/2018.1/25 12. UNESCO (2004). <i>Changing teaching practices. Using curriculum differentiation to respond to students' diversity</i>. http://unesdoc.unesco.org/images/0013/001365/136583e.pdf 13. UNICEF&NASEN (2024), <i>Set de instrumente pentru educația incluzivă, dedicat profesorilor din România</i> - https://www.unicef.org/romania/ro/rapoarte/set-de-instrumente-pentru-educa%C8%9Bia-incluziv%C4%83-dedicat-profesorilor-din-rom%C3%A2nia 14. Ulrich, C. (2000), <i>Managementul clasei - învățare prin cooperare - ghid</i>, Editura Corint, București		

9. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
----------------	---------------------------	-------------------------	------------------------------

9.4 Curs	- Identificarea prezenței active a participanților - Implicarea studenților în momentele interactive - Prezența la curs conform cerințelor	Evaluare orală	20%
	- Elaborarea unor contribuții scrise de seminar	Evaluarea a contribuțiilor de seminar scrise	30%
9.5 Aplicații	Elaborarea și susținerea unui produs (format word sau PDF) legat de specificul cursului	Evaluare orală și scrisă prin examen	50%
9.6 Standard minim de performanță			
• Cunoașterea problematicii de bază a designului curricular pentru CES. • Proiectarea individualizată/personalizată a a unor secvențe ale educației copiilor/elevilor cu CES • Prezența la 50% din numărul de cursuri și seminarii; minim 2 interacțiuni la curs și/sau seminar; produs de examen care satisface 50% din cerințele de examen			

Data completării,
28.09.2025

Titular activități de curs,
Nume/Prenume/Semnătură

Titular aplicații,
Nume/Prenume/Semnătură

Prof. univ.dr. Traian Vrasmas

Prof. univ.dr. Traian Vrasmas

Data avizării în departament
30.09.2025

Director de Departament
Lector univ. dr. Mariana Floricica Călin

Decan,
Conf. univ. dr. Raluca Silvia Matei